

De jonge architecten van Puls geven een verloren plek in de Antwerpse haven een nieuwe betekenis als asiel voor honden en katten.
Een utilitair gebouw met een sluwe esthetiek.

HET HONDENPARADIJS

tekst

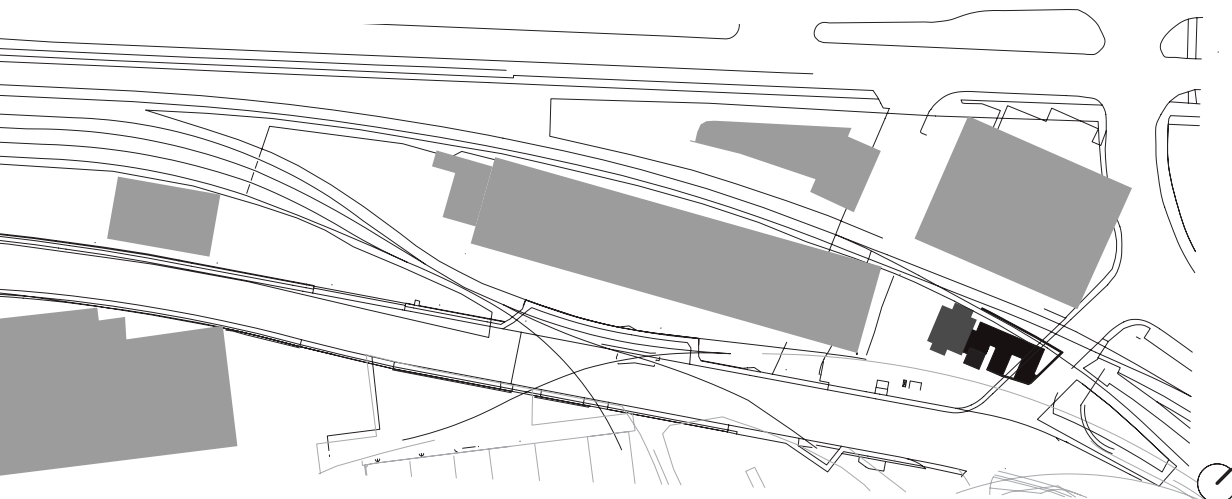
STEFAN DEVOLDERE

fotografie

FILIP DUJARDIN

Door de onteigeningen voor de nieuwe Oosterweelverbinding moest het Antwerpse Dierenasiel een drietal jaren geleden een nieuwe stek vinden voor zijn satelliet in de haven. Een kantoorgebouwtje op een geasfalteerd perceel, geprangd tussen twee spoorlijnen en een drukke havenweg, bleek de oplossing. Voor de transformatie van deze verloren plek tot dierenasiel tekenden de architecten van Puls. Het was een van de opdrachten waarmee het nog jonge bureau werd opgestart.

Eerste taak voor Puls architecten was orde op zaken te stellen op het krappe hoekperceel. Tegen de los- en laadzone van de naastgelegen Fruitnatie werd de parkeerruimte georganiseerd. Aan de andere zijde geeft een nieuwbouw met twintig hondenhokken vorm aan de kop van het perceel. Aan het bestaande gebouw werd nauwelijks geraakt. Het kreeg een lik verf en een duidelijk opschrift, verwijzend naar de pakhuizen die traditioneel hun eigen brandmerk op de gevel dragen. Op het gelijkvloers wordt het onthaal

rechts

De loopweide neemt de rest-ruimte van het perceel in beslag en profiteert van de maximaal mogelijke loopafstand

aangevuld met een glazen operatiekamer die de toegang naar de nieuwbouw begeleidt. De eerste verdieping wordt ingepalmd door het kattenasiel en de bovenste verdieping biedt plaats aan lokalen voor schoolwerking en sensibilisering.

Voor de uitbreiding zochten de architecten naar een optimale organisatie die de leefomstandigheden voor de gasten zo aangenaam mogelijk maakt en de beperkte oppervlakte van het perceel optimaal benut. De klassieke opstelling met een brede middengang en aan weerszijden hokken, met daarachter een buitenhok en een loopweide, werd uitgesplitst om de zichten vanuit de hokken open te breken. Haaks op een middenbeuk staan drie zijbeuken, waartussen kleine patio's. De restruimte wordt ingenomen

door de loopweide. Ook de hokken werden herdacht. Het open traliwerk is vervangen door een glazen wand – met snuffelgaten – die uit het vlak treedt om de honden een breder zichtveld te geven. Een proefopstelling werd hiervoor een jaar getest in het hoofdasiel te Kontich.

Naast de voederkeuken en een berging bevat de eerste zijbeuk ook vier politiehokken waar zwerfhonden tijdens de nacht kunnen worden binnengebracht, en een vrieskast voor kadavers. Op de eerste verdieping kijkt een personeelslokaal met kitchenette weids uit op de haven. Achter het lokaal bevindt zich een grote buitenkooi die in verbinding staat met het kattenasiel en als een grote voliëre over de laagbouw heen kijkt. Om het geheel samen te houden met een sterke architecturale geste werd een omwalling uitgewerkt in schanskorven. Ze dient enerzijds als symbolische buffer tegen de agressieve omgeving en speelt anderzijds handig in op de duurzame ambities van de bouwheer. Waar mogelijk zijn dan ook duurzame technieken ingezet. Door grondbuizen wordt de aanzuiglucht op 10°C gebracht, het regenwater

boven

Om het geheel samen te houden met een sterke architecturale geste werd een omwalling uitgewerkt in schanskorven

De hondenhokken werden herdacht. Het open traliewerk is vervangen door een glazen wand met snuffelgaten, die uit het vlak treedt om de honden een breder zichtveld te geven

rechts en onder
De grote buiten-
kooi van het
kattenasiel
kijkt als een
volière over de
laagbouw met de
hondenhokken
heen

wordt gerecupereerd om het gebouw twee maal per dag schoon te spuiten, de nieuwbouw kreeg een groendak. De zonnepanelen op het dak wachten voorlopig op extra budgettaire ruimte.

De ontwerpbeslissingen zijn een direct antwoord op het utilitaire karakter van de opdracht. Gebruiksgemak en spaarzaamheid primeren. Toch sluipt de esthetiek hier sluw naar binnen. De nieuwbouwegevels in een ongepigmenteerde vezelcementplaat beantwoorden perfect aan de vereisten van onderhoud en aan de noodzaak om door een minimale muurdikte elke centimeter op het terrein te benutten, maar ze verbeelden ook een gladde uitsnit van het ruwe buitenvolume. Door die ambiguïteit heeft het project soms moeite om als eenduidig architecturaal gebaar stand te houden, maar het slaagt er wel in om een bijzondere zorg voor materiaalkeuze, organisatie en architecturale details ten dienste te stellen van een dierenasiel dat zijn imago graag versterkt ziet door de keuze voor jonge ambitieuze architectuur. In de grootschalige en genadeloze context van de Antwerpse haven krijgt het dierenasiel er een fijnzinnigheid door die zich geleidelijk laat ontdekken en die niet anders dan gekoesterd kan worden.

PLAATS

Vosseschijnstraat 88, 2030 Antwerpen

BOUWHEER

KMDA

PROGRAMMA

omvorming en uitbreiding van een bestaand kantoorgebouw tot stedelijk Dierenasiel voor honden en katten

ARCHITECT

Puls architecten

Bart Viellefont | Philippe Van Deyck

Philippe Swartenbroeckx | Christiaan Vuerstaek

OPPERVLAKTE

335 m² (nieuwbouw)

ONTWERP

2004

OPLEVERING

mei 2006

